Asztali óra - két puttófigurával

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	E 61.6
Alkotó:	Cabrier, Charles (1719 - 1765) / óraműves
Készítés ideje:	1760 KÖRÜL
Készítés helye:	London; Drezda (feltehetően)
Jelzés:	a gátszerkezet alaplemezén: C. Cabbrie (sic!) London / 2553
Anyag:	acél; bronz; drágakövek; ezüst
Technika:	aranyozott; zománcdíszítés
Méretek:	magasság: 13,5 cm szélesség: 6,5 cm mélység: 5 cm

Volutaparokból kialakított négy lábon álló, hasáb alakú óraház, oromzatán rokokó díszváza és két ülő puttó öntött plasztikus figurája. A két, bronzból öntött, aranyozott ülő puttófigura eredetileg egy-egy attribútumot tartott kezében. Ezek utóbb elkallódtak, így csak feltételezni tudjuk, hogy a mulandóság és az örökkévalóság jelképei lehettek. A megmunkálásban és díszítményeiben a rokokó ékszerekre emlékeztető, kecses darabot a csiszolt, befoglalt drágakövek – gyémánt, zafír, almandin, smaragd és aquamarin – nagy száma és változatossága teszi kiemelkedően értékessé.

Héjjné Détári Angéla feltételezése szerint – Csányi Károly szóbeli közlése nyomán – az órát Mária Terézia ajándékozhatta Esterházy "Fényes" Miklós (1714–1790) részére, akinek fertődi kastélyában az uralkodónő 1773. szeptember 2-án látogatást tett. A látogatásról több egykorú tudósítás szól, s ezek némelyike megemlíti, hogy a királynő ez alkalommal egy pompás asztali órával ajándékozta meg vendéglátóját.

Stefan Körner az órát feltételesen azzal a *Repetieruhr*-ként megnevezett, gyémántokkal és zománccal díszített órával azonosítja, amelyet – egy fennmaradt számla tanúsága szerint – Esterházy Miklós Gérard Mallett párizsi órakereskedőnél vásárolt 1764-ben.

Az óra szerkezetét francia eredetű, Londonba települt óraműves dinasztia egy tagja, Charles Cabrier készítette a 18. század közepén. A kisbetűs vésett szignatúra a lánckerekes áttételű gátszerkezet alaplemezén olvasható: *C. Cabbrie (sic!) London / 2553*. A négyjegyű szám bizonyára egy szerkezettípus jelölésére szolgál. Az óraház feltehetően Drezdában készült.

A műtárgy 1945-ben súlyosan megsérült. Szvetnik Joachim restaurálta 1961-ben.

Irodalom

- Szerk.: Szilágyi András: *Műtárgyak a fraknói Esterházy-kincstárból az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2014. - Nr. III.6. (Pandur Ildikó)
- Körner Stefan: *Esterházy Feenreich: Fürst Nikolaus I. verblüfft Europa*. Imhof, Petersberg, 2011. - p. 67.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 92. (Szilágyi András)
- Szerk.: Szilágyi András: *Esterházy-kincsek. Öt évszázad műalkotásai a hercegi gyűjteményből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 90. (Csóka Veronika)
- Szerk.: Szilágyi András: *Hungary's heritage: princely treasures from the Esterházy Collection from the Museum of Applied Arts*. Paul Holberton, London, 2004. - Nr. 24.
- Békési Éva: *Az idő hangja. Különleges óraszerkezetek*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2002. - p. 60.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fém 85.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/96. (Szilágyi András)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

- szerző: Szilágyi András: *Az Esterházy-kincstár*. Helikon Kiadó, Budapest, 1994. - p. 49.
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 6.78. (Szilágyi András)
- Szerk.: Voit Pál: Régi órák. *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 22. kép (Szilágyi András)
- szerző: Mraz Gerda, Mraz Gottfried, Schlag Gerald: *Joseph Haydn in seiner Zeit*. Kulturabteilung des Amtes der Burgenlän, Eisenstadt, 1982. - Nr. 346
- Szerk.: Galavics Géza: A fraknói Esterházy-kincstár a történeti források tükrében. *Magyarországi reneszánsz és barokk. Művészettörténeti tanulmányok*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1975. - és 45. kép (Héjjné Détári Angéla)
- Szerk.: Pulszky Károly, Radisics Jenő: *A magyar történeti ötvösmű-kiállítás lajstroma*. Franklin Társulat Könyvnyomdája, Budapest, 1884. - V. terem, p. 45-46.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

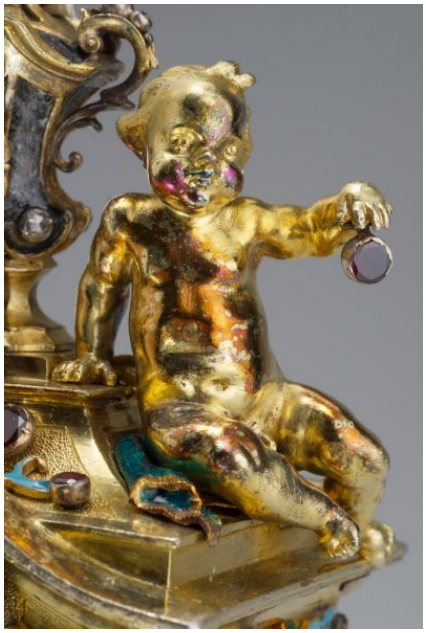

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

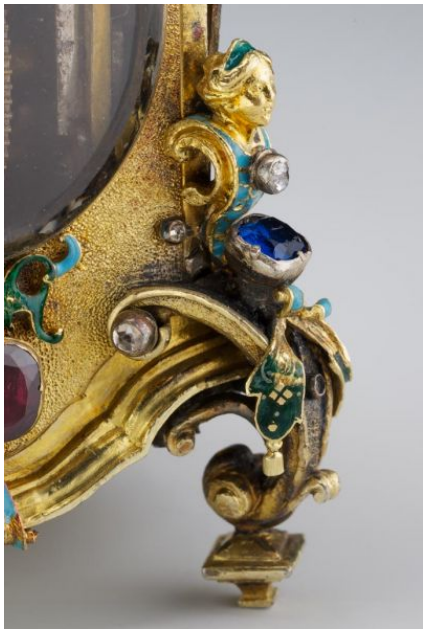

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator